

Forskrift om opplæring og kompetansebevis for fører av utrykningskjøretøy (Utrykningsforskriften)

Hjemmel i vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4 §§ 24, 26, 27, 28, 42 og 43, kgl.res. av 17. mars 1967 nr. 3462, forskrifter av 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m., 15. desember 2006 til forvaltningsloven. Jf. EØS-avtalen vedlegg VII pkt. 1a (direktiv 2005/36/EF)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder krav til fører av utrykningskjøretøy under utrykning, opplæring og prøve, samt bevis for og vedlikehold av slik kompetanse.

§ 2. Krav om utrykningskompetanse og gyldig bevis

Den som skal kjøre utrykning må inneha utrykningskompetanse og gyldig kompetansebevis. Kompetansebeviset må alltid medbringes under kjøring og er bare gyldig sammen med gyldig førerkort for det aktuelle kjøretøyet.

§ 3. Unntak fra krav om kompetansebevis

Krav om kompetansebevis gjelder ikke for militært personell og personell i Sivildforsvaret som skal føre utrykningskjøretøy under utrykning i Forsvarets eller Sivildforsvarets tjeneste under førstegangstjeneste eller repetisjonsøvelser. Yrkesmilitære unntas likevel ikke fra kravet om kompetansebevis dersom utrykning foregår på veg som er åpen for alminnelig ferdsel. Forsvaret eller sivildforsvaret har ansvaret for at det gis tilstrekkelig opplæring til førere som er unntatt fra kravet og at det utstedes bekreftelse for opplæringen. Bekreftelsen skal medbringes under utrykningskjøring.

Kravet om kompetansebevis gjelder ikke for personell tilknyttet en bedrifts industrivern dersom utrykning kun skjer innenfor bedriftens lukkede område. Vedkommende bedrift eller områdets ansvarshavende er ansvarlig for at de aktuelle personene har gjennomgått og bestått intern bedriftsopplæring.

§ 4. Unntak for politiet

For de forhold som fremgår av kapittel 3 "Kursarrangør", kapittel 4 "Undervisningspersonell", kapittel 5 "Tilsyn og reaksjonsmidler" og kapittel 8 "Utrykningsprøven" i denne forskrift, følger Politihøgskolen egne bestemmelser.

Kapittel 2. Kompetansebeviset

§ 5. Utstedelse og gyldighet

Kompetansebeviset utstedes med en gyldighet på fem år. Der innehaveren har fylt 65 år fornyes beviset med legeattest for ett år om gangen, med maksimal gyldighetstid frem til fylte 70 år.

Statens vegvesen utsteder nasjonalt kompetansebevis som kode 160 i førerkortet. Politiet kan utstede egne kompetansebevis for sine tjenestepersoner.

Polititjenestemenn kan ved fremvisning av gyldig kompetansebevis utstedt av politiet få utstedt kompetansebevis som kode 160 i førerkortet.

Personer med utenlandsk førerkort kan få utstedt kompetansebevis i form av bekreftelse fra regionvegkontoret.

§ 6. Vilkår for erverv av kompetansebevis

Den som skal erverve kompetansebevis for utrykningskjøring må

- a) dokumentere at de medisinske krav for førerkortklasse D er oppfylt gjennom skjema NA202
- b) være fylt 21 år
- c) ikke være fylt 60 år ved første gangs utstedelse
- d) ha hatt førerett for klasse B uavbrutt i de siste 3 år
- e) dokumentere arbeidsforhold eller frivillig arbeid som betinger utrykningskjøring, være under eller ha gjennomført utdanning som er relevant for erverv av kompetanse i utrykningskjøring
- f) ha gjennomført obligatorisk opplæring
- g) ha bestått teoretisk og praktisk utrykningsprøve

De medisinske kravene, jf. første ledd bokstav a og i § 7 bokstav b, er inntatt i forskrift av 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. vedlegg 1. Bestemmelsene i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. § 14-1 om klage og samme forskrift vedlegg 1 § 6 om utfyllende bestemmelser skal anvendes i saker om medisinske krav etter denne forskrift.

§ 7. *Vilkår for fornyelse av kompetansebevis*

Den som vil fornye kompetansebevis må

- a) ikke være fylt 70 år
- b) dokumentere at de medisinske krav for førerkortklasse D er oppfylt gjennom skjema NA202, jf. § 6 annet ledd bokstav a
- c) kunne dokumentere arbeidsforhold eller frivillig arbeid som innebærer

utrykningskjøring.

Utgått bevis kan fornyes etter første ledd innen ett år etter utløp. Fornyelse etter dette kan foretas etter bestått praktisk prøve.

Kapittel 3. Kursarrangør

§ 8. *Godkjenning av kursarrangør*

Offentlig etat, privat foretak eller organisasjon som har utrykningstjeneste som en vesentlig del av sin virksomhet, kan være kursarrangør etter godkjenning av regionvegkontoret.

Kursarrangør som tilbyr opplæring etter denne forskrift skal være godkjent av regionvegkontoret. Godkjenning gis etter skriftlig og dokumentert søknad.

Søknaden skal inneholde

- a) undervisningsplan som beskriver undervisningsmetoder og hvordan undervisningen skal gjennomføres for å oppfylle kravene i forskriften
- b) dokumentasjon for godkjent undervisningsansvarlig og godkjent utrykningsinstruktører
- c) informasjon om organisasjonsnummer, geografisk tilholdssted og utrykningskjøretøy som skal benyttes i undervisningen.

Godkjenningen kan begrenses til å gjelde et angitt geografisk område.

Godkjenningen gjelder for fem år. Godkjenningen registreres i Statens vegvesen sitt elektroniske register.

Ved søknad om fornyelse må oppdatert undervisningsplan vedlegges.

§ 9. *Administrative krav til kursarrangør*

Kursarrangør skal

- a) disponere godkjent utrykningskjøretøy, velegnet undervisningslokale og ha tilgjengelige områder som er nødvendig for å gjennomføre undervisningen
- b) ha godkjent undervisningsansvarlig, jf. § 14

- c) innen 14 dager melde fra om endringer i undervisningspersonell, adresse, kjøretøy, undervisningslokale eller andre forhold som er av betydning for godkjenningen
- d) melde fra til regionvegkontoret og berørte politidistrikt om kurs som skal avholdes innen åtte uker før kursstart. Meldingen skal inneholde informasjon om tid og sted samt hvilke kjøretøy som skal benyttes.

§ 10. *Faglige og pedagogiske krav til kursarrangør*

Kursarrangør skal

- a) drive opplæring i samsvar med godkjenningen og gjeldende regelverk
- b) gi opplæring av forsvarlig pedagogisk karakter
- c) til enhver tid ha oppdaterte undervisningsplaner
- d) gi undervisning i samsvar med undervisningsplanene
- e) benytte undervisningspersonell som tilfredsstiller kravene etter forskriften

§ 11. *Elevfortegnelse*

Kursarrangør skal føre manuell eller elektronisk fortegnelse over alle sine elever. Fortegnelsen skal vise elevens navn, adresse, fødselsnummer, når eleven begynte og sluttet samt hvilke deler av den obligatoriske opplæringen som er gjennomført.

Dersom elevfortegnelsen er ført elektronisk skal det tas sikkerhetskopi hver måned som dateres og undertegnes av undervisningsansvarlig.

Elevfortegnelsen skal oppbevares i tre år.

§ 12. *Opplæringskort*

Kursarrangør skal utstede opplæringskort for hver elev. Opplæringskortet skal påføres navn på kursarrangør og instruktør samt elevens navn, adresse og fødselsnummer.

Undervisningspersonellet skal etter hver undervisningsdag attestere på opplæringskortet for de deler av undervisningen som er gjennomført.

Opplæringskortet skal medbringes under opplæringen. Opplæringskortet skal vises frem når personell fra Statens vegvesen ber om det.

Vegdirektoratet kan fastsette modeller for opplæringskort.

Opplæringskort skal oppbevares i tre år.

Kapittel 4. Undervisningspersonell

§ 13. *Godkjenning av utrykningsinstruktører*

Utrykningsinstruktører godkjennes av regionvegkontoret. Søknaden må inneholde dokumentasjon på at søker innehar

- a) kompetansebevis for utrykning
- b) førerkort klasse B
- c) tre års erfaring i utrykningskjøring
- d) utdanning i trafikkpedagogikk på høyskolenivå. Utdanningen må være på minst 15 studiepoeng.

Kravet om tre års erfaring i utrykningskjøring kan for godkjente trafikkklærere reduseres ved gjennomføring av tilleggsutdanning på høyskolenivå som omfatter utrykningskjøring. Utdanningen må være på minst 15 studiepoeng og være godkjent av Vegdirektoratet.

Godkjent undervisningspersonell kan pålegges å gjennomgå tilleggsopplæring fastsatt av Vegdirektoratet.

§ 14. *Godkjenning av undervisningsansvarlig*

Undervisningsansvarlig godkjennes av regionvegkontoret. Undervisningsansvarlig må være godkjent utrykningsinstruktør og kunne dokumentere å ha undervist ved minst fem obligatoriske kurs for fører av utrykningskjøretøy.

En person kan kun være undervisningsansvarlig hos en kursarrangør.

§ 15. *Undervisningsansvarligs plikter*

Den undervisningsansvarlige har ansvar for at utrykningskursene gjennomføres i samsvar med gjeldende regelverk og plikter blant annet å

- a) sørge for utarbeidelse, gjennomføring og vedlikehold av undervisningsopplegget
- b) foreta evaluering av undervisningen og rettlede utrykningsinstruktører
- c) påse at bare kvalifiserte utrykningsinstruktører gir undervisning
- d) delta i teoretisk og praktisk opplæring
- e) være kursarrangørs kontaktperson i forhold til Statens vegvesen
- f) elektronisk melde til Statens vegvesen sitt elektroniske register opplysninger om personer som har gjennomført utrykningskurs innen 14 dager etter fullført opplæring og senest en dag før praktisk prøve.

Kapittel 5. Tilsyn og reaksjonsmidler

§ 16. *Kontroll og tilsyn med kursarrangør*

Representant fra Statens vegvesen har når som helst rett til å overvære undervisningen, og kan avbryte og underkjenne opplæringen dersom denne er i strid med forskriften.

Kursarrangør, undervisningsansvarlig, utrykningsinstruktører og andre tilsatte plikter å gi de opplysninger om virksomheten som tilsynsmyndigheten krever. Undervisningsplaner, elevfortegnelse og register for gjennomført opplæring skal være tilgjengelig for tilsynsmyndigheten. Er opplysningene lagret elektronisk kan Statens vegvesen kreve datert utskrift undertegnet av undervisningsansvarlig.

§ 17. *Reaksjonsmidler overfor kursarrangør*

Regionvegkontoret skal tilbakekalle godkjenningen dersom vilkårene for å være godkjent som kursarrangør ikke lenger er oppfylt. Ny godkjenning kan ikke gis før vilkårene igjen er oppfylt.

Regionvegkontoret kan gi pålegg om at feil eller mangler skal rettes innen en nærmere angitt frist. Regionvegkontoret kan tilbakekalle godkjenningen av en kursarrangør når denne ikke har rettet de påpekte feil eller mangler innen den tidsfrist som er fastsatt.

Regionvegkontoret kan fastsette tidsfrist for avvikling av en kursarrangør som ikke har undervisningsansvarlig, og kan sette forbud mot at kursarrangøren tar inn nye elever.

§ 18. *Reaksjonsmidler overfor undervisningsansvarlig*

Regionvegkontoret skal tilbakekalle godkjenningen dersom vilkårene for å være godkjent som undervisningsansvarlig ikke lenger er oppfylt.

Regionvegkontoret kan gi undervisningsansvarlig advarsel eller pålegg som anses nødvendig for at vedkommende skal opptre i samsvar med regler gitt i forskriften.

Regionvegkontoret kan midlertidig eller permanent tilbakekalle godkjenningen som undervisningsansvarlig når vedkommende

- a) har gjort vesentlige brudd på gjeldende forskrifter om utrykningskjøring
- b) på tross av skriftlig advarsel eller pålegg har brutt bestemmelser i forskriften
- c) hindrer eller unndrar seg tilsyn, eller ikke gir opplysninger om opplæringen eller driften som Statens vegvesen ber om

Ved alvorlig brudd på undervisningsansvarligs plikter etter forskriften, kan regionvegkontoret tilbakekalle godkjenningen uten forutgående advarsel eller pålegg.

Første gang godkjenningen av en undervisningsansvarlig tilbakekalles, skal tilbakekallingen normalt gjelde for tre til seks måneder. Andre gang godkjenningen tilbakekalles skal tilbakekallingen normalt gjelde fra seks til tolv måneder. Tredje gang godkjenningen tilbakekalles, skal den normalt gjelde for minst tolv måneder. I særlige tilfeller kan godkjenningen tilbakekalles for alltid.

§ 19. *Reaksjonsmidler overfor utrykningsinstruktører*

Regionvegkontoret skal tilbakekalle godkjenningen dersom vilkårene for å være godkjent som utrykningsinstruktør ikke lenger er oppfylt.

Regionvegkontoret kan gi utrykningsinstruktøren advarsler eller pålegg som anses nødvendig for at vedkommende skal opptre i samsvar med regler gitt i forskriften.

Regionvegkontoret kan midlertidig eller permanent tilbakekalle godkjenningen som utrykningsinstruktør når vedkommende

- a) har gjort vesentlige brudd på gjeldende forskrifter om utrykningskjøring
- b) på tross av skriftlig advarsel eller pålegg har brutt bestemmelser i forskriften

Første gang godkjenningen av en utrykningsinstruktør tilbakekalles, skal tilbakekallingen normalt gjelde for tre til seks måneder. Andre gang godkjenningen tilbakekalles skal tilbakekallingen normalt gjelde fra seks til tolv måneder. Tredje gang godkjenningen tilbakekalles, skal den normalt gjelde for minst tolv måneder. I særlige tilfeller kan godkjenningen tilbakekalles for alltid.

Dersom godkjenningen som utrykningsinstruktør er tilbakekalt etter denne forskrift kan vedkommende heller ikke undervise ved teoriopplæring.

Kapittel 6. Opplæringen

§ 20. *Obligatorisk opplæring*

Obligatorisk opplæring omfatter teoretisk og praktisk undervisning i samsvar med §§ 22, 23, 24, 25 og 26. Eleven må ha deltatt i det minimum antall timer som er beskrevet for å få den obligatoriske opplæringen godkjent. En undervisningstime varer i 45 minutter.

Opplæringen består av fire trinn som gjennomføres i kronologisk rekkefølge.

Måloppnåelsen i ett trinn er en forutsetning for å kunne ha godt utbytte av opplæringen i det neste trinnet

Kun godkjent undervisningspersonell, jf. §§ 13 og 14, kan gi opplæring etter denne forskrift. Undervisningen skal legges til rette slik at elevene kan nå de målene som er fastsatt.

Under opplæring som betinger utrykningskjøring anses instruktøren som fører av motorvognen.

§ 21. *Plikt til å avbryte opplæringen*

Dersom en elev ikke har tilstrekkelige kompetanse til å gjennomføre opplæringen i trinn 3 og 4 på en meningsfylt måte plikter kursarrangør å avbryte opplæringen i det aktuelle trinnet.

Dersom eleven ikke aksepterer at opplæringen avbrytes fremlegges saken for regionvegkontoret som fatter vedtak. Regionvegkontorets vedtak kan påklages til Vegdirektoratet.

Ved avbrutt opplæring skal kursarrangør informere eleven om disse rutinene.

§ 22. *Hovedmål for opplæringen*

Etter endt opplæring skal eleven ha den kompetanse som er nødvendig for å kjøre utrykning forsvarlig og for å kunne ivareta de oppgaver som er utrykningsførerens ansvar.

Eleven skal ha de kunnskaper og ferdigheter, den selvinnstik og risikoforståelse, som er nødvendig for å kjøre på en måte som

- a) er trafikksikker
- b) er tydelig og gir god samhandling
- c) er effektiv og fører til god fremkommelighet for utrykningskjøretøyet
- d) tar hensyn til helse, miljø og andres behov
- e) er i samsvar med gjeldende regelverk

Eleven skal også kunne utføre kontroll og tilsyn med kjøretøyet som er førers ansvar, samt ta nødvendig hensyn til passasjerer.

§ 23. Mål og timeantall for trinn 1

Etter å ha gjennomført trinn 1 skal eleven ha en grunnleggende forståelse for hva utrykningskjøring innebærer, kjenne til opplæringens innhold og være bevisst på de krav som stilles til utrykningsfører.

Eleven skal vite at det er nødvendig med god kompetanse i bilkjøring for å ha utbytte av opplæring i utrykningskjøring, og være motivert for å tilegne seg eller styrke denne kompetansen.

Eleven skal

- a) kjenne til mål og innhold for opplæring til kompetansebevis
- b) kjenne til de krav som gjelder ved erverv og fornyelse av kompetansebevis, og de lover og forskrifter som regulerer utrykningskjøring
- c) drøfte hva som ligger i begrepene kjøredyktighet og utrykningskjøring
- d) få demonstrert presis bilkjøring og utrykningskjøring
- e) oppsummere trinn 1 og reflektere over videre læreprosess i trinn 2

Trinn 1 er på til sammen seks undervisningstimer, hvorav minst tre av timene brukes til demonstrasjon og oppsummering. Bokstav d og e skal gjennomføres i kronologisk rekkefølge som avslutning av trinn 1.

Klasseromsundervisningen kan gjennomføres med inntil 15 elever. Demonstrasjon i bil kan gjennomføres med inntil tre elever i bilen. Det forutsettes at bokstav e gjennomføres som klasseromsundervisning.

§ 24. Mål og timeantall for trinn 2

Eleven skal kunne kjøre presist, tydelig, sikkert og selvstendig i variert trafikk. I tillegg skal eleven kunne vurdere sin egen kompetanse til å kjøre bil i trafikk.

Eleven skal

- a) ha kunnskap om bilens oppbygging med tanke på sikkerhet og miljø
- b) ha god kjøreteknisk ferdighet
- c) ha systematisk og automatisert informasjonsinnhenting
- d) ha en kjøremåte som er sikker, effektiv, behagelig, miljøriktig og økonomisk i variert trafikkmiljø og som gir god samhandling med andre trafikanter.

Det er ikke fastsatt minste timetall for opplæringen i dette trinnet. Undervisningen må tilpasses elevens erfaringsbakgrunn og mulighet for selvstendig øving.

Som avslutning av trinn 2 skal det gjennomføres en obligatorisk veiledningstime med varighet på 45 minutter. Denne skal inneholde både praktisk kjøring og veiledningssamtale. Med utgangspunkt i elevens prestasjoner skal elev og utrykningsinstruktøren sammen ta stilling til i hvilken grad målene for trinnet er nådd. Utrykningsinstruktøren skal gi eleven en vurdering i spørsmålet om eleven har den kompetansen som er nødvendig for å få et godt læringsutbytte av opplæringen i det neste trinnet.

§ 25. Mål og timeantall for trinn 3

Eleven skal kunne kjøre utrykning på en presis, tydelig, sikker og selvstendig måte i variert trafikk. I tillegg skal eleven kunne reflektere over og begrunne egne handlingsvalg i etterkant av kjøringen.

Eleven skal

- a) kunne gjøre rede for hvilke muligheter og begrensninger mennesket har i forbindelse med utrykningskjøring
- b) kjenne til og drøfte hvilken risiko utrykningskjøring kan medføre og hvordan det kan påvirkes av den enkelte fører
- c) kunne gjøre rede for faremomenter og risiko ved kjøring med redusert sikt
- d) kunne gjøre rede for hvordan de fysiske lover virker inn på kjøretøyet og har betydning for kjøremåten
- e) ha kjennskap til og kunne utføre kontroll av utrykningskjøretøyet
- f) kunne anvende grunnleggende prinsipper ved utrykningskjøring i et enkelt trafikkmiljø
- g) kunne kjøre utrykning i by- og tettstedsmiljø
- h) kunne kjøre utrykning på veg utenfor tettbebyggelse

Det kan undervises med inntil tre elever i bilen. Hvis undervisningen gjennomføres med en elev i bilen skal eleven gjennomføre minst 25 timer praktisk kjøring. Hvis undervisningen gjennomføres med to elever i bilen skal hver elev gjennomføre minst 18 timer praktisk kjøring og 18 timer påsitt. Hvis undervisningen gjennomføres med tre elever i bilen skal hver elev gjennomføre minst 15 timer praktisk kjøring og 30 timer påsitt. Den teoretiske undervisningen i trinnet skal være på minst 10 timer.

§ 26. Mål og timeantall for trinn 4

Etter å ha gjennomført trinn 4 skal eleven ha den kompetansen som er nødvendig for å kjøre utrykning i samsvar med hovedmålet for opplæring til kompetansebevis for utrykningsførere.

Eleven skal gjennomføre to utrykningsoppdrag, ett med varighet på 45 minutter og ett på 30 minutter.

Eleven skal

- a) gjennomføre et styrt utrykningsoppdrag med vekt på sikkerhet og fremkommelighet
- b) planlegge et utrykningsoppdrag ved hjelp av kart og oppdragsbeskrivelse, identifisere og beskrive mulige risikofaktorer i forhold til oppdraget og egne begrensninger, samt beskrive og argumentere for en ønsket atferd
- c) gjennomføre et selvstendig utrykningsoppdrag med vekt på sikkerhet og fremkommelighet
- d) dele opplevelser og egne refleksjoner etter endt oppdrag og oppsummere hele opplæringsforløpet

Trinn 4 er på til sammen fire undervisningstimer, hvorav minst to av timene brukes til forberedelser, refleksjon og oppsummering. Bokstav a-d skal gjennomføres i kronologisk rekkefølge.

Bokstav d skal gjennomføres som klasseromsundervisning med inntil 15 elever.

Kapittel 7. Utrykningsprøven

§ 27. Alminnelige bestemmelser

Utrykningsprøven består av en teoretisk og en praktisk prøve. Vegdirektoratet kan fastsette retningslinjer for innhold og vurdering av utrykningsprøven. Den teoretiske prøven skal avlegges før den praktiske prøven.

Time for teoretisk og praktisk prøve bestilles hos Statens vegvesen.

Kompetansebeviset må tas ut innen tre år etter bestått utrykningsprøve.

Dersom kandidaten blir tatt for juks eller forsøk på juks ved prøven, vurderes prøven til ikke bestått og det skal fattes vedtak om seks måneders karantenetid. Dersom forholdet er av alvorlig karakter skal det fattes vedtak om inntil tolv måneders karantenetid.

§ 28. *Teoretisk prøve*

Den teoretiske prøven kan avlegges når trinn tre i opplæringen er gjennomført og meldt inn. Prøven er skriftlig og må gjennomføres på norsk. Dersom 85 prosent av oppgavene er riktig besvart skal prøven vurderes som bestått. Statens vegvesen fastsetter de steder hvor teoriprøven kan avholdes. Vegdirektoratet utarbeider teoretiske prøver.

Hvis kandidaten har lese- og skrivevansker eller tilsvarende, kan Statens vegvesen etter dokumentert søknad gi tillatelse til tilrettelagt prøve.

Kandidaten kan bare bruke hjelpemidler godkjent av Statens vegvesen.

Ved ikke bestått teoretisk prøve kan ny prøve ikke avlegges før det har gått to uker.

Bestått teoretisk prøve er gyldig i tre år.

§ 29. *Praktisk prøve*

Praktisk prøve kan avlegges når all obligatorisk opplæring er gjennomført og innmeldt til Statens vegvesen sitt elektroniske register og teoretisk prøve er avlagt. Til den praktiske prøven skal det settes av 65 minutter. Prøven avlegges for en sensor oppnevnt av regionvegkontoret.

I enkelte tilfeller kan det være mer enn en sensor eller annet tilsynspersonell til stede i kjøretøyet under prøven. Hvis kandidaten ønsker det, og forholdene ellers ligger til rette for det, kan undervisningspersonell fra kursarrangør være med i kjøretøyet under prøven.

Prøvestrekningen skal legges slik at kandidaten får mulighet til å vise sine ferdigheter under vekslende veg- og trafikkforhold og i regelen etter et standardisert ruteopplegg. Den praktiske prøven vurderes i størst mulig grad som en helhet. Den praktiske prøven begynner med sensors klargjøring før prøven og avsluttes med tilbakemelding om resultatet av prøven. Sensor skal vurdere om kandidaten i tilstrekkelig grad har nådd de målene som er fastsatt for opplæringen. Kontroll før kjøring, sikkerhetskontroll og kjøring i trafikk skal inngå i prøven.

Regionvegkontoret fastsetter i samråd med politiet de steder hvor praktisk prøve skal avholdes.

Ved ikke bestått praktisk prøve kan ny prøve ikke avlegges før det har gått fire uker.

Ved kjøring til praktisk prøve anses kandidaten som fører av motorvognen.

Bestått praktisk prøve er gyldig i tre år. Praktisk prøve avlagt og bestått før bestått teoretisk prøve er gyldig i tre måneder.

§ 30. *Avbrudd av praktisk prøve*

Prøven kan avbrytes og vurderes til ikke bestått hvis det oppstår en situasjon hvor sensor eller andre trafikanter må gripe inn for å unngå fare, skade eller vesentlig ulempe, og kandidaten selv skulle ha avverget situasjonen.

Inntreffer driftsstopp, illebefinnende eller andre forhold som gjør det vanskelig å gjennomføre prøven, kan prøven avbrytes og vurderingen utstå til ny prøve kan gjennomføres.

§ 31. *Resultat av prøven*

Kandidaten skal gis beskjed om resultatet av prøven umiddelbart etter at den er avsluttet. Dersom en teoretisk prøve vurderes til ikke bestått, skal kandidaten etter ønske få tilbakemelding om hvilke tema som er besvart galt.

Dersom den praktiske prøven vurderes til ikke bestått, skal kandidaten gis en skriftlig begrunnelse for vedtaket.

Kapittel 8. Kjøretøy til opplæring og prøve

§ 32. Kjøretøy til opplæring

Kjøretøy til bruk i opplæring skal være godkjent utrykningskjøretøy etter forskrift 18. januar 2002 nr. 55 om godkjenning og registrering av utrykningskjøretøy.

Kjøretøy til bruk i opplæring etter denne forskrift, skal være personbil med maksimal tillatt totalvekt på 3500 kg, bredde på minst 1,5 m og minst fire sitteplasser som sikrer gode opplæringsvilkår for alle elevene. Kjøretøyet skal ha en farge lik basisfargen som vanligvis benyttes på utrykningskjøretøy brukt av politi, brannvesen eller ambulansetjeneste. Kjøretøyet skal ha en konstruktiv hastighet på minst 120 km/t og være utstyrt med dobbel betjeningsinnretning for brems. Statens vegvesen godkjenner kjøretøy som skal brukes til opplæring etter denne forskrift. Godkjenning som lærevogn skal anmerkes i vognkortet.

Kjøretøy benyttet til opplæring som ikke medfører utrykningskjøring eller til demonstrasjon der godkjent undervisningspersonell selv kjører, er fritatt fra krav om dobbel betjeningsinnretning for brems, og trenger ikke spesiell godkjenning fra Statens vegvesen.

Under opplæring på vei som er åpen for alminnelig ferdsel skal kjøretøyet bak være tydelig merket ”OPPLÆRING” eller ”UNDERVISNING”.

§ 33. Kjøretøy til praktisk prøve

Kjøretøy til praktisk prøve skal være godkjent lærevogn, jf. § 32.

Kapittel 9. Vedlikehold av utrykningskompetanse

§ 34. Faglig vedlikehold og oppdatering

Den enkelte utrykningsfører er ansvarlig for å opprettholde sin egen utrykningskompetanse.

Etat, foretak eller organisasjon som har utrykningstjeneste som en del av virksomheten plikter å legge til rette for at utrykningspersonellet kan gjennomføre nødvendig faglig vedlikehold og utvikling. Den enkelte utrykningsfører skal til en hver tid ha den kompetanse som er nødvendig i forhold til type oppdrag og kjøretøy.

§ 35. Vedlikeholdstrening

Med vedlikeholdstrening menes den øving i utrykningskjøring som er nødvendig for å holde ved like utrykningskompetanse og for å tilegne seg den kompetanse som er nødvendig i forhold til type oppdrag og kjøretøy i den enkeltes utrykningstjeneste. Vedlikeholdstrening i utrykningskjøring skal kun forekomme i den utstrekning som er nødvendig for å opprettholde et akseptabelt faglig nivå.

Hver enkelt etat, foretak eller organisasjon skal utarbeide intern instruks for hvordan slik vedlikeholdstrening skal gjennomføres.

Vedlikeholdstrening i utrykningskjøring må tilfredsstillende følgende krav

- a) treningen må finne sted etter godkjenning fra overordnet
- b) minst en person med kompetansebevis i utrykningskjøring skal være med og ha tilsyn med treningen
- c) treningen må være i samsvar med de prinsipper som følger av gjeldende læreplan

- d) berørte politidistrikter skal varsles på samme måte som ved ordinær opplæring
- e) treningen må loggføres og loggen oppbevares i minst 6 måneder.

Kapittel 10. Avsluttende bestemmelser

§ 36. Flytting av kurs

Av hensyn til miljøbelastningen i et område kan regionvegkontoret eller politiet innen seks uker før kursstart kreve at kurset flyttes til et annet tidspunkt eller et annet sted.

§ 37. Godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra annen EØS-stat

Godkjenning som fører av utrykningskjøretøy, instruktør og undervisningsansvarlig gis også til personer som har tilegnet seg kvalifikasjoner i annen EØS-stat gjennom utdanning eller yrkeserfaring som etter direktiv 2005/36/EF gir yrkeskompetanse i disse yrkene i vedkommende stat.

§ 38. Gebyr

For hver prøve og utstedelse av kompetansebevis hos Statens vegvesen betales gebyr etter satsene i forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m § 14-2. Person som unnlater å møte til avtalt prøve må betale gebyr med mindre prøven ble avbestilt senest to virkedager før avtalt prøvetidspunkt. Gebyr må være betalt før nytt prøvetidspunkt kan bestilles.

Selv om fristen for avbestilling er utløpt kan gebyr for unnlatt oppmøte frafalles dersom det fremlegges legeattest eller annen dokumentasjon som gjør det rimelig å frafalle kravet.

§ 39. Dispensasjoner

Regionvegkontoret kan i enkelte tilfeller, der det etter en totalvurdering finnes rimelig, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra forskriften § 6 første ledd bokstav d, § 7 første ledd bokstav c, § 9 første ledd bokstav e, § 10 første ledd bokstav e og § 14 første ledd annet punktum.

Regionvegkontoret kan ellers, ved enkeltvedtak, gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forskriften, når det foreligger særlig tungtveiende grunner.

Vegdirektoratet kan gjøre unntak fra denne forskrift.

§ 40. Saksbehandling

For vedtak som fattes med hjemmel i denne forskrift, gjelder lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Det er adgang til å klage på utrykningsprøven, men det gjøres unntak fra klageadgangen for det som gjelder sensors skjønnsmessige vurdering av den praktisk prøven, jf. forskrift til forvaltningsloven 15. desember 2006 nr. 1456 § 32.

Med regionvegkontoret menes i denne forskrift Statens vegvesen Region øst.

Vegdirektoratet er klageinstans.

§ 41. Overgangsregler

Eksisterende godkjenninger av kursarrangører og undervisningspersonell vil fortsatt være gjeldende. Allerede godkjente kursarrangører må fornye godkjenningen, jf. § 8, innen fem år fra denne forskrifts ikrafttredelse.

Personer som før denne forskrifts ikrafttredelse har fylt 20 år eller har hatt førerett klasse B i mer enn to år kan erverve kompetansebevis uavhengig av bestemmelsene i § 6 første ledd bokstav b og d.

§ 42. *Frister for oppfyllelse av nye krav*

Kravene til dobbel betjeningsinnretning for brems og konstruktiv hastighet på minst 120 km/t i § 32 annet ledd tredje punktum må være oppfylt innen ett år etter denne forskrifts ikrafttreden. Tilsvarende gjelder krav til farge på kjøretøyet i § 32 annet ledd annet punktum.

Kursarrangør må innen et halvt år fra denne forskrifts ikrafttreden ha oppfylt kravene om undervisningsansvarlig, jf. § 9 første ledd bokstav b, undervisningsplan, jf. § 10 første ledd bokstav c, elektronisk innmelding av gjennomført opplæring, jf. § 15 første ledd bokstav f og tatt i bruk ny læreplan, jf. kapittel 6.

Opplæringskort, jf. § 12 tas i bruk ved ikrafttredelse.

Intern instruks om vedlikeholdstrening, jf. § 35 annet ledd annet punktum, skal være utarbeidet innen et halvt år fra denne forskrifts ikrafttredelse.

§ 43. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2009.

§ 44. *Opphevelse*

Forskrift 9. oktober 2001 nr. 1152 om opplæring og kompetansebevis for fører av utrykningskjøretøy oppheves ved denne forskrifts ikrafttredelse.